

1. щодо неповнолітнього;
2. кількох осіб;
3. повторно;
4. за попередньою змовою групою осіб;
5. з використанням службового становища або особою, від якої потерпілий був у матеріальній або іншій залежності;
6. поєднані з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого чи його близьких або з погрозою застосування такого насильства.

Практиці відомі випадки, коли до відповідальності за торгівлю людьми притягалися службові особи, що здійснювали функції представників влади. Так, наприклад, у періодичній пресі було опубліковано, що прокуратура Автономної Республіки Крим направила у Верховний Суд Автономної Республіки Крим кримінальну справу щодо двох жителів півострова, один із яких був працівником Сакського міжрайвідділу міліції. Протягом 1999-2000 рр. за підробленими паспортами вони вивезли до Турції та продали з метою сексуальної експлуатації шість молодих жінок; двоє із потерпілих були неповнолітніми.

Крім кваліфікуючих у досліджуваному злочині передбачені й особливо кваліфікуючі ознаки торгівлі людьми є дії, передбачені частинами першою або другою ст. 149 КК України, вчинені:

1. щодо малолітнього;
2. організовано групою;
3. поєднані з насильством небезпечним для життя або здоров'я потерпілого чи його близьких або погрозою застосування такого насильства;
4. якщо вони спричинили тяжкі наслідки.

Торгівля людьми, яка навіть не спричинила тяжкі наслідки, завжди є злочином. Отже, вона відноситься до другої групи злочинних посягань із змішаною формою вини. У свою чергу це дозволяє також зробити висновок про те, що торгівлю людьми необхідно завжди розглядати в цілому лише як умисний злочин.

Пелих Н.А.

Професор кафедри конституційного та міжнародного права НАВС
кандидат юридичних наук, доцент

ПРИНЦИП ПОДІЛУ ВЛАДИ В УКРАЇНІ: ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

Згідно ст.6 Конституції України, державна влада в Україні реалізується шляхом поділу на законодавчу, виконавчу та судову. Враховуючи, що зазначений поділ влади сприйнятий недавно, він не викликає, як правило сумніву чи заперечень. Викликає сумнів лише

абсолютизація цього поділу на фоні ряду державних органів та інших інститутів, які не охоплюються цими трьома видами державної влади.

Таким, чином можна зробити висновок, що з часу прийняття Основного закону України (з 28 червня 1996 року) по березень 2014 року принцип розподілу влад не відображав дійсного стану речей і дає підстави говорити про рівень “реальності” конституційних положень. Поза увагою залишилося питання щодо інших гілок влади, які ще не знайшли свого закріплення на конституційному рівні, але на мою думку, відіграють надзвичайно важливу роль в механізмі української держави, над створенням яких в науковому світі йдуть серйозні, аргументовані дискусії. Йдеться про контрольню-наглядову, правоохоронну, президентську та інші гілки влади.

Так, в історії політичної думки кількість гілок влади, які пропонувалося встановити, коливалася в межах десятка. Серед них називалася законодавча, виконавча, судова, установча, контрольна, федеративна, виборча, зовнішньополітична, громадська, військова.

На мою думку, за основу вирішення цього питання слід брати визначення влади. Влада розуміється, як свідомо-вольове відношення між людьми в процесі якого одні, ті, що мають владу, передбачають лінію поведінки інших, підвладних, спираючись в необхідних випадках на можливість примусу. Оскільки Президент України повноважний видавати загальнообов’язкові правила поведінки та домагатися, за допомогою різних засобів їх виконання, він безперечно є окремою гілкою влади.

З цих позицій можна стверджувати і про наявність та повноцінність контрольню-наглядової гілки влади, представленої прокуратурою, Рахунковою палатою, Уповноваженим Верховною Радою України з прав людини та іншими державними органами, які мають державно-владні повноваження. Тому, при розгляді даного питання використовувалося законодавство інших країн.

Так, Конституція Швеції прямо передбачає наявність контрольної влади, яка реалізується конституційною комісією, що перевіряє виконання міністрами своїх службових обов’язків та ведення справ. Хотілося б також наголосити, що гл.11 Конституції Естонської Республіки називається “Державний контроль”, аналогічні назви носять ч.7 Конституції Латвійської Республіки та багато інших законів інших держав. Тобто відбувається конституційне закріплення контрольню-наглядової системи державних органів, а звідси і аналогічної влади.

Ця тенденція зберігається і щодо правоохоронної системи державних органів, мабуть найчисельнішої, представленої в Збройних силах, ОВС тощо. Звертає на себе увагу гл.12 Конституції Литовської Республіки, яка називається “Збройні сили Литви”, тобто статус останньої винесений на конституційний рівень регулювання. А ч.7 Конституції Республіки Македонії, називається “Оборона Республіки та оголошення стану війни або надзвичайного стану”, гл.26 Конституції Республіки Узбекистан “Оборона і безпека” тощо.

Тому, я пропоную розширити зміст ст.6 Конституції України, закріпивши на конституційному рівні ще такі гілки влади: президентську, правоохоронну, контрольно-наглядову тощо. Особливо зараз, коли проводиться конституційно-правова реформа бажано врахувати зазначену пропозицію, оскільки чітке визначення та закріплення на конституційному рівні президентської, правоохоронної та контрольно-наглядової гілки влади сприятиме не лише визначенню конституційно-правового статусу, але сприятиме чіткому розподілу їх повноважень. Тим паче, що ці органи додатково створювати не потрібно, вони і так існують в Україні. Потрібно лише внести зміни до ст.6 Конституції України і прийняти, в разі потреби, нормативно-правові акти України, які б конкретизували їх компетенцію та інші важливі аспекти їх діяльності.

Слід зауважити, що принцип поділ влади в становленні та розвитку конституційного ладу України в умовах сьогодення займає особливе місце. Оскільки, основна мета його існування полягає в попередженні домінування однієї влади над іншою гілкою влади, а також запобігає утвердженню авторитаризму в країні та диктаторського режиму. І від того на скільки вдало вдасться на конституційно-правовому рівні досягти цієї мети, настільки реальною буде і реалізована сама система “стримувань та противаг”, яка спрямована на зведення до мінімуму можливих помилок в управлінні, однобічного підходу до вирішення тих чи інших державних питань. А кінцевим результатом його реалізації має бути раціоналізація та оптимізація діяльності держави, всіх її інститутів і на цій основі відбуватиметься підвищення ефективності роботи всього державного механізму. Що в край важливо для подальшого розвитку нашої, відносно молоді держави.

Федоренко Ю.С.

слухач Навчально-наукового інституту
заочного навчання НАВС
науковий керівник: Максименко Ю.Є.,
доцент кафедри теорії держави та права
НАВС, кандидат юридичних наук

ІНФОРМАЦІЙНЕ СУСПІЛЬСТВО: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Особливості розвитку сучасного суспільства є збільшення ролі інформаційної сфери в житті людини, а відповідно й інформаційної діяльності.

Згідно із прогнозами багатьох політологів, на сучасному етапі розвитку цивілізації відбувається поступовий перехід від індустріального до постіндустріального або інформаційного суспільства. Одне з його визначень таке: інформаційне суспільство - теоретична концепція постіндустріального